

## Obět

Tentokrát jsem už neodolal. Věděl jsem, že její hodnota odpovídá zhruba hodnotě čtvrtiny Akilova statku (který jsem ostatně nedávno koupil), ale byl jsem radostí bez sebe, a tak jsem se chopil brku, smočil jej do inkoustu a velmi pečlivě, s geometrickou pečlivostí prvotřídního obchodníka jsem uzavřel Faring do kroužku a láskyplně připsal: „Znovu náš“. A pak už jsem se nedržel a rychle na té mapě zakroužkoval i Gothu a připsal: „Naše zas!“ a urychleně pokračoval Trelisem, abych hned od něj, Gothy a Cape Dunu přikreslil šipky, které uzavřely Monteru do železného sevření královských vojsk. Právě toto odpovídalo stavu bojů, o kterém mě před chvílí zpravil místodržící Larius. A k tomu přidal i informaci o důsledcích znovuobsazení hradu Trelis – na hranici mezi Myrtanou a Varantem jsem připsal „příměří“. Podpis mírové smlouvy byl prý otázkou času.

Ještě jednou jsem s potěšením pohlédl na mapu. Od chvíle, kdy si Král mohl dovolit přestat plýtvat zásobami na obchod s trestanci a vrhnout je raději do válečného tažení, se mi podařilo (na rozdíl od Fernanda a dalších nešťastných obyvatel Horní čtvrti, kteří vydělávali na rudě) pohodlně zbohatnout, a získal jsem tak i trochu (ale vážně jenom trochu!) volného času na to, abych se vzdělával ve věcech válečné taktiky a obeznámil se důkladně se situací na kontinentu.

Pohled na mapu byl nanejvýš potěšující, a to nejen pro myrtanského стратега a politika, ale také pro obchodníka, neboť příměří s hašišiny znamenalo, že budu moci poslat svou loď plnou obilí rovnou do Bakaraše, aby se mi vrátila s nějakými starožitnostmi (rozhodl jsem se rozšířit své obchodní zájmy i o tuto komoditu) a samozřejmě spoustou zlata, neboť obyvatelé pouště platili za potraviny vždy velice štedře. Situace byla zkrátka nanejvýš příznivá.

Pak jsem ale pohlédl z okna na bronzový hájíček pod Lobartovou farmou, a pak znovu na mapu. Viděl jsem díky svému, jakkoliv neodbornému, vzdělání všechno až moc jasně: Montera byla v obležení a Geldern, Silden a rozsáhlé oblasti kolem nich stále pod kontrolou skřetů. Pamatuju si na Monteru ještě z mládí, když mě tam bral otec – to město je opevněné a má hrad. Je podzim. Obilí je již sklizeno, skřeti tam budou moci přečkat klidně celou zimu a ještě déle! Jistě se tam stáhli všichni přeživší bojovníci z bitev o Gothu a Trelis, to město vyložené přetéká rozlícenými obránci! Bez jeho zásob ovšem nebude možné otevřít frontu na Geldern a Silden. Pokud bude zima krutá, skřetům to nijak neublíží, naopak: zmatek vyvolaný nynějšími ústupy se uklidní, dostanou příležitost se opět zformovat, a nakonec na jaře ještě otočit vývoj války! Jenže co zbývalo jiného? Pokusit se o dobytí Montery by naše vojska mohlo oslabit natolik, že bychom riskovali útok na Trelis, s nímž by se skřetům opět otevřela brána do srdce našeho království i ke spolupráci s hašišiny.

Ale pak jsem si uvědomil... třetí cesta existuje! Ponechat Monteru skutečně v sevření a bez šance na protiútok, ovšem také pokračovat v tažení na Geldern. Pokud by padl, válka je vyhraná. A jediné, čeho je k tomu potřeba, je dostatek potravy. No a já mám shodou okolností v přístavu loď plnou obilí, která jenom čeká na příkaz k vyplutí. Pokud bych obilí poslal jako dar nebo půjčku králi, třeba by měl dost síly pokračovat v tažení! Třeba by má zrna byla tím rozhodujícím zrnkem na vahách v tomto konfliktu! Třeba bych --- jistě, přijdu o značné peníze, když to nepošlu do Bakaraše, jenže to si, u Innose, snad nemůžu dovolit aspoň chvíli ve svém životě nebýt obchodníkem!? Pche! Pošlu to do království. Vždyť takto budu hrdinou, stratégem, účastníkem dějin, postavou z...

Byl bych pokračoval v úvaze o důsledcích a významu mého rozhodnutí, ale tu mi na rameno poklepala Ivanka, moje drahá žena. Dost mě to polekalo, protože jsem zrovna zaujímal velkolepou pózu před jásajícími davy, které jsem si ovšem jen představoval, a tak jsem byl spíše směšný a ona mě v té směšnosti přistihla. „Drahoušku, přišel sem nějaký divný člověk a říká, že si přeje mluvit s tebou v soukromí.“ „Éch,“ povzdychl jsem si, „tak ho sem pošli.“

Poznal jsem toho člověka, jen co vkročil, třebaže jsem ho viděl jen jednou, a to před téměř osmi lety. Dragomir, lovec – ovšem nevím, jak moc úspěšný. Vím totiž, jaký byl jeho skutečný zdroj obživy.

„Pokud vím,“ oslovil jsem ho (zdvořilým tónem!) namísto pozdravu, „o žádné další spojení jsem vás už nežádal.“

„Však to taky o tobě,“ odpověděl a já se z nevole zamračil, „teda pardon, o vás, tomuhle jsem už odvykl... Však to o vás nevypovídá nic moc příznivého. Tohle taky nešlo na vaši objednávku, tohle přišlo z druhé strany.“

„Něco takového je možné?“ ptal jsem se. „Zvlášť dneska?“

„Je to náročný, to jo. Ale kde je vůle, tam je i cesta, víme? Prachy si nechte, dostal jsem už dobře zapláceno od něj.“ Dragomir domluvil a odešel bez rozloučení, ponechav na stolku dopis. A já moc dobře věděl, od koho pochází. Ano, ten „lovec“ si vydělával tím, že doručoval vzkazy prohozené skrz bariéru. Mimochodem – já jsem se o dění pod ní zajímal. Sledovat půtky mezi Starým a Novým táborem, zkoumat roli tábora třetího i občasné výpady skřetů, to bylo jako pozorovat konflikt na kontinentu v malém. Jenže zprávy o něm jsem si nenechával posílat od svého bratra. Ne, spojení s ním přes Dragomira, to bylo něco, o čem jsem nestál (a myslím, že to bylo oboustranné) a k čemu mě pouze donutila svého času Ivanka.

„Je to tvůj bratr,“ řekla mi tehdy s tónem, který nepřipouštěl odporu. Proto se také nesmí dozvědět o tomto dopisu, to jsem věděl ještě dříve, než jsem si vzkaz přečetl. Ať už v něm stálo cokoli, nutně by to vedlo k tomu, že by mě stejnou větou stejně neúprosně nutila k jednání. My jsme totiž Barthola měli za mrtvého a v mlčenlivém souhlasu nám to vlastně vyhovovalo. Mně proto, že mi bratr dlouho byl jakousi zátěží přivázanou k noze. Ne, že bych ho neměl rád, však kdysi byl kapitánem jedné z mých lodí, dokonce tím nejlepším. Nikdy jsme si neměli co říct, ale uměli jsme spolupracovat – nenávisť, která občas schopné sourozence postihuje, mezi námi neměla místo. Jenže on se pak přichomýtl k nějaké nešťastné námořní vzpouře. Byl asi nevinný, nevím, ale byl dobrým přítelem strůjce oné vzpoury, prašivého Torlofa, a tak ho naši „nezávislí“ soudci měli rovnou za zločince. Běžně by za takový prohřešek byla trestem poprava, jenomže v té době už platil nový výnos: za jakékoli provinění – pod bariéru. Kdyby ho bývali popravili, poplakali bychom si, ale záhy by šel život dál. Jenže trestanec, žijící a najisto doživotní (to jistila bariéra), byl napořád skvrnou na mém jménu. A nebyl mezi námi, již jsem řekl, žádný rozhovor. Byli jsme si cizí, ale ten cizí člověk pro mě byl zátěží.

A Ivanku zase tížila představa, že se bratři o sebe nestarají. Snad se (mylně) obávala, že bych se dovedl podobně nestarat i o ni. Bratr byl proto jakýmsi mrakem nad jejím vztahem ke mně. Jakmile byl ale bratr mrtev, mrak se rozplynul. Dali jsme za něj v klášteře sloužit mši (dost bohatou, mimochodem), které jsme se ovšem neúčastnili. A tu náhle o sobě dá vědět!

Neměl jsem snad ty nejlepší důvody domnívat se, že je po něm? Jak jsem říkal, o dění v kolonii jsem se zajímal. Jakmile král zastavil dodávky do údolí, propukl chaos. Ten Nový tábor se pořádně zabeđnil sám v sobě – má spoustu lovců, ale hlavně rýžová pole. Takže může nejen nastatou krizi přežít, ale dokonce i dále pracovat na svém šíleném plánu útěku. Velmi rozhodně se zachovalo Spáčovo bratrstvo na příkaz vrchního templáře Angara. Ten rozkázal vzít útokem tzv. „místo výměny“. Účel toho byl prostý: umožnit táboru obchodovat s vnějším světem na jakési pololegální bázi. Za základní potraviny směňují kuřivo, které pěstují v bažinách, moc dobře o tom vím, neboť v malé míře se na těch obchodech také podílím. Tedy i sektáři v krizi uspěli, ovšem naprosté selhání čekalo Starý tábor. Ten byl bezezbytku závislý na králi, a tak bylo jen otázkou času, kdy se celý zhroutí. To se také stalo, většina jeho obyvatel prchla do zbylých táborů, ovšem předcházely tomu ještě velké nepokoje, kdy „nižší“ vrstvy obraly násilně vrstvy „vyšší“ o všechn jejich majetek. K těm „vyšším“ vrstvám patřil právě můj bratr. Nemohl přežít.

Rád si nyní představuji opuštěný Starý tábor (viděl jsem jedno jeho vyobrazení), vyrabovaný, jak v něm přežívá možná pár zbloudilců. Nikdo o tuto pevnost nyní nemá zájem. Ani sektáři, ani novotáborští, dokonce ani skřeti. Stal se přebytečným.

Nicméně nemohl jsem se rozplývat v představách. Ivanka se mohla v mé pracovně objevit každou chvíli. Rychle jsem si vzkaz přečetl (byl velmi stručný), a pergamen pak spálil v plaménku svíce. Ten vzkaz zněl:

*Potřebujem loď s jídlem k pobřeží před ruinami kláštera. Bariéra označena bóji. Čluny a vory máme. Nepřežijem zimu! Bartholo.*

To první, co jsem si dovilil (vždyť jako zkušený muž vím, že existují nákladné myšlenky) jako tichou odpověď na to psaní, byl užaslý úsměv. Dokonalý dopis – není v něm jediné slovo navíc, jediné! Jsou tam zapsané jen ty údaje, které jsou potřeba k provedení žádaného úkonu. Potřebuji jídlo, jinak zemřu. Pošli ho tam a tam, předáme si to tak a tak. O všechno jsem se jinak postaral – tak by se to dalo shrnout. Ještě jednou jsem se usmál – přesně takový byl Bartholo, jak jsem se ho znal. Vůbec se nezměnil a zjevně počítal s tím (mimochodem zcela správně), že ani já jsem se nezměnil. Anebo se možná změnil, ale moc dobře věděl, že pokud se máme dorozumět, musíme spolu hovořit úplně stejným způsobem jako kdysi. A že si máme věřit do slova a do písmene. Že si *musíme* věřit.

A tak Bartholo bezpečně věděl, že si dovedu například domyslet potřebné okolnosti. Totiž že se mu (a ne samotnému – jak prozrazuje množné číslo v dopise) podařilo ukrýt se ve zříceninách starého kláštera na severovýchodě údolí. Zvolna jsem vytáhnul příslušnou mapu (i tuhle jsem si pořídil), ale tentokrát jsem do ní nic nekreslil. Ano, tam jsou v bezpečí před útokem, ne však před zimou. Ano, pokud nic nepošlu, zemřou, protože si nebudou mít potraviny jak obstarat. Bratr věděl, že si to domyslím, a že to nemusí ani psát.

Zrovna tak věděl, že mi nemá co přikazovat, zrovna tak věděl, že jako obchodník neuznávám *prosbu*. Uvedl pouze, co potřebuje, neopomněl, že je plně na mém vlastním rozhodnutí, zda k němu loď pošlu. To bylo tak uctivé, že mě to dojalo! I po těch letech jsme si *rozuměli*. Rozuměli jsme si právě proto, že jsme věděli, že jsme různí a že žádné osobní pocity nemají v našem hovoru na dálku své místo. Jen věčnost, suchá věčnost. A právě tak věčně bylo potřeba ale vnímat i množné číslo, ve kterém byl vzkaz napsán. Vždycky jsme byli dva hotoví muži – připravení nést vlastní odpovědnost, nepřenášet ji na druhé. Pamatuji si, jak nesl Bartholo svůj rozsudek: s hlavou vztyčenou! Žádné protesty, žádné výkřiky o nespravedlnosti (třebaže rozsudek nad ním nespravedlivý byl)! Nesl *svůj* rozsudek a nesl ho *sám za sebe*.

Co tedy znamená, že píše v množném čísle? Nikdy jsme tak nemluvili o těch „pod námi“. Pokaždé, když mluvil Bartholo o svojí lodi, říkal „já“. Já na sebe беру odpovědnost za všechny na palubě. Já jsem ten, s kým se jedná. Samozřejmě jsem si domyslel, že v ruinách kláštera se neskrývá sám – bez pomoci by tam prehnout nedokázal a samotnému by mu nebylo celé to opevnění beztak nic platné. Ne, musel jistě mluvit sám za sebe a někoho dalšího, podobně samostatného jako on sám. Ale také za někoho, na kom mu jistě záleželo. Za přítele. A samozřejmě se nemohl spoléhat na to, že bych měl zájem o jednotlivé osoby kolonie, zcela jiného světa. Vždyť, ruku na srdce, neměl jsem zájem ani o něj (a připomínám – bylo to oboustranné). Jelikož by ale v dopisu nepromlouval za někoho, koho jsem v životě nepoznal, musel mít na mysli někoho, koho jsem již poznal. A to mohl být jediný člověk. Torlof.

Torlof. Slizký parchant, za nic jiného jsem ho nemohl považovat. Dřív významný námořní důstojník myrtanské flotily, později trestanec, nadále přítel mého bratra, se kterým se vyšplhal do vrchních pater Starého tábora. Teď zoufalec, odkázaný na mou pomoc. Nemohu ho mít rád, vždyť jeho vzpoura mařila královské úsilí ve válce se skřety, nemohu než souhlasit s jeho vržením pod bariéru a s jakýmkoli osudem, který ho tam potkal. Stejný rozsudek tam ale poslal i mého bratra, kterému odpouštím, ano, teď to vidím dokonale jasně díky jeho vzkazu: odpouštím mu, odpouštím mu tu tíhu, kterou na mě a mé životní snahy jeho rozsudek uvalil!

Moje rozjímání konečně a dle očekávání přerušila Ivanka. „Tak co ten člověk chtěl? Děje se něco?“

„Nic zásadního,“ odpověděl jsem. „Zašla bys, prosím, pro písaře? Lod' může vyplout do Varantu.“  
Tak! A řekl jsem to a tíže rozhodování ze mě slezla jako slézá špína pod proudem horké vody.